

Solidarność Walcząca

<https://sw.ipn.gov.pl/ws/dokumenty/materialy-sb/dokumenty-wg-miejscowos/szczecin/4411,Doniesienie-tajnego-wspolpracownika-ps-Opal-dot-demonstracji-zorganizowanej-na-P.html>
20.04.2024, 00:38

Doniesienie
tajnego
współpracownik
a ps. „Opal” dot.
demonstracji
zorganizowanej
na Pl.
Grunwaldzkim w
Szczecinie w dn.
13 XII 1989 r.,
Sz 0011/2034, k.
35-36.

CAŁY DOKUMENT W ZAŁĄCZONYM PLIKU .PDF

Stargard, 1989-12-14 35

ŹRÓDŁO: TW PS "OPAL"
PRZYJĄŁ: por. Zb. WRÓBLEWSKI
M-CE: LK "BARBARA"

JAWNE

~~TAJNE SPEC. ZNACZ.~~

Egz. Nr. 4...

INFORMACJA

Stargardzka grupa SW w składzie J. KACIEMBA, Henryk ŚLAWESKI...
(Emla nie dotęchała) oraz Grzegorz POKI i Janusz...
dotarła 13.12.89 r. na pl. Grunwaldzki dosłownie na styk.
Dojechali samochodem m-ki Nysa z Zakładu Energetycznego Stargard.
Samochód zaparkowany został na ul. Mazurskiej.
Demonstracja rozpoczęła się zgodnie z planem o 16,00.
Osoby przemawiały to: przedstawiciel FMW (bdb) Stanisław...
(SW), ponownie czł. FMW który ogłosił kierunek przemarszu oraz
zapewnił o spokojnym przemarszu pod gmach WUSW. Rozdane świece
miały zapłonąć dopiero przy budynku WUSW, to samo z kuklą gen. J.
Zostało to opacznie zrozumiane świece i kukła zapłonęły na pl.
Grunwaldzkim. Kiedy spaliła się kukła pochód ruszył w kierunku
Małopolskiej. Po dojściu do kościoła obok budynku WUSW przemówienie
wygłosił przedstawiciel FMW (bdb) i SW...
Treść mowy to rocznica stanu wojennego, nie ukarani zbrodniarze
i o samym gen. który powinien odejść. Przemówienie to wysłuchane
zostało przez stojących obok przy samej barierce funkcj. MO.
Na zakończenie przedstawiciel FMW życzył funkcjonariuszom
"wesołych świąt". Zdenerwowało to bardzo Krzysztofa...
który przypominając kto tu żądzi zbesztiał FMW-owca. Był to prakty-
cznie koniec demonstracji (płonęły świece - rzucono monety na funk-
cj. MO). Zwinęto transparenty i część uczestników oddaliła się.
Nie wszyscy bowiem do akcji przystąpiła AB, LDPN, oraz część
SW i FMW. Poleciały kamienie, butelki, petardy, świece dymne.
Oddziały zwarte MO zareagowały prawie natychmiast ruszając na mło-
dych, zgromadzenie rozdzieliło się na dwie części - pierwsza
pozostała przy kościele (mniejsza) druga udała się wzdłuż barierki
i zatrzymała się przy torowisku tramwajowym. Obie ponowiły rzuty
które doprowadziły do wycofania MO poza drugi metalowy płot.

Doniesienie tajnego współpracownika ps. „Opal”
dot. demonstracji zorganizowanej na Pl.
Grunwaldzkim w Szczecinie w dn. 13 XII 1989
r., Sz 0011/2034, k. 35-36

41-57-0001, Stargard
"LARO" 04 07 1989
2
"AN - RAN" 01 10-0

Wycofanie MO spowodowało zwiększenie agresji. Kolejne grupy przeciętnie po 100 osób podbiegały w stronę funkcjonariuszy rzucając czym się da. Po chwili MO włączyła reflektory na samochodach i uruchomiła sygnały dźwiękowe, w końcu ruszyły pojazdy z wodą odpędzając młodych w kierunku gmachu KW PZPR. W trakcie odwrotu demonstranci zerwali z gmachu sztyl PZPR wytlukli też szybę. Tego rodzaju walki trwały jeszcze kilka godzin do końca ich nie oglądałem.

SW Szczecin ze znanych mi osób reprezentowali: Stanisław JAWYŁY, Krzysztof KAWALY..., Henryk STAJCZYK..., Jan K... .., Gienek oraz inne nie znane mi osoby. Według oceny Stanisława J. łącznie demonstrowało ok. 10 tys. osób. Formalnie przywódcy organizacyjni po przekazaniu życzeń Mowycofali się poza plac. Później ich nie widziałem. Wśród demonstrowających widziałem dwóch działaczy PPS tj. Jana K... .., Grzegorza O... ..

Z tego co mi wiadomo działacze SW i FMW oczekiwali na przedstawicieli KPN doszłoby po ich przybyciu do prowokacyjnego pobicia tych ostatnich. Jednakże nikogo z KPN nie było. W czasie demonstracji słyszałem jak Krzysztof KAWALY... zwrócił się do przedstawiciela AB wołając go po imieniu Jasiu i polecając formowanie jego grupy do pochodu (z pl. Grunwaldzkiego pod WUSW). Jest to młody człowiek lat ok. 20 wysoki, szczupły, włosy rudawe, ubrany w białą kurtkę. Podejrzewam, że jest to jeden z przywódców AB. Demonstracje organizowali: SW, FMW, AB, LDPN, i PPN. PPS tylko jako obserwator. Stanisław JAWYŁY... oceniając przebieg demonstracji stwierdził m.in. zakładany cel został spełniony, frekwencja dobra, młodzież powstrzymać się mimo apeli nie da.

Moje wrażenie jest takie, że z młodzieżowej zadymy SW jest bardzo zadowolona. Na pl. Grunwaldzkim kolportowano "GRYFA".

Jeżeli chodzi o 17 grudnia 1989 to wiem, że SW uczestniczyć będzie w składaniu wieńców pod bramą stoczni wraz z TZR.

Szczególnych wytycznych dla SW Stargard nie ma. Możemy być lub nie tam obecni. W razie zorganizowania przemarszu możliwe jest, że dołączą do niego w/wym ugrupowania.

Doniesienie tajnego współpracownika ps. „Opal”
dot. demonstracji zorganizowanej na Pl.
Grunwaldzkim w Szczecinie w dn. 13 XII 1989
r., Sz 0011/2034, k. 35-36

Następna "typowa" dla SW demonstracja planowana jest na dzień 23.01.1990.tj. w dniu otwarcia zjazdu PZPR.
 Z ogólnych zarysów wiem, że finałem demonstracji będzie obrzucenie a nawet spalenie gmachu KW PZPR.
 Dodaję, że Stanisław J. stwierdził, że gdyby nie było pod WUSW formacji zwartych MO budynek byłby podpalony.

"OPAL".

OMÓWIENIE:
 =====

Spotkanie TW ps. "OPAL" odbyłem w dniu dzisiejszym w LKkrypt. "BARBARA". Przyjęta informacja jest relacją bezpośredniego uczestnika demonstracji z 13.12.1989 r. na placu Grunwaldzkim i przed gmachem WUSW w Szczecinie.
 Jest ona istotna o tyle, że:

- imiennie umiejscawia uczestników zwłaszcza SW,
- określa sposób realizacji demonstracji,
- w ocenie źródła zdaje się świadczyć o przygotowaniu przemyślanym i konsekwentnie realizowanym.

Należy przyjąć, że zaplanowana na 23.01.90 r. przez SW demonstracja przed gmachem KW PZPR przebiegać będzie w podobny sposób.

TW "OPAL" wymienia w informacji skład grupy Stargard brakuje w niej ze strony SW Emilii K... (wbrew zapowiedziom nie dojechała), oraz sympatyka SW Stanisława ...
 Uczestniczyła natomiast nowa osoba Janusz Ch. ... - prac. zakładu energetycznego w Stargardzie.

PRZEDSIĘWZIĘCIA:
 =====

1. Poinformować Wydz. IV Departamentu Studiów i Analiz o zaplanowanej akcji SW w dniu 23.01.1990.

./.

Doniesienie tajnego współpracownika ps. „Opal”
 dot. demonstracji zorganizowanej na Pl.
 Grunwaldzkim w Szczecinie w dn. 13 XII 1989
 r., Sz 0011/2034, k. 35-36

PLIKI DO POBRANIA

[Doniesienie tajnego współpracownika ps. „Opal” dot. demonstracji zorganizowanej na Pl. Grunwaldzkim w Szczecinie w dn. 13 XII 1989 r., Sz 0011/2034, k. 35-36 \(pdf, 1.5 MB\)](#)

Wrocław

Warszawa

Trójmiasto

Poznań

Rzeszów

Szczecin

Kraków

Bydgoszcz

Lorun

Katowice

Jelenia Góra

Kępno / Kalisz